

Pour les coopérants actuellement subsidiés depuis plus de 10 ans dans un même pays, les ONG devront se conformer aux dispositions de l'article 4, § 1er, dernier alinéa au plus tard le 1er janvier 2010.

Art. 12. Le présent arrêté entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Bruxelles, le 30 mai 2007.

A. DE DECKER

Annexe 1re de l'arrêté ministériel :

Liste des pays où des projets peuvent être développés
(article 9, 6° de l'arrêté royal du 24 septembre 2006)

Un projet peut être développé :

1. dans les pays partenaires de la coopération gouvernementale;
2. dans un pays dans lequel les acteurs indirects belges dans leur ensemble ont financé des activités pour au moins 1 million d'euros durant l'année de référence 2004, à savoir :

Bangladesh
Brésil
Burkina Faso
Cambodge
Cameroun
Chine
Colombie
Côte d'Ivoire
Cuba
Ethiopie
Guatemala
Guinée
Haïti
Inde
Indonésie
Kenya
Madagascar
Nicaragua
Philippines
El Salvador
Suriname
Zambie
Zimbabwe

Il est à noter que les ONG agréées dont la raison sociale inscrite dans les statuts prévoit de travailler explicitement et exclusivement dans un pays ne figurant pas ci-dessus ne sont pas visées par cette limitation.

Voor de coöperanten die voor het ogenblik sinds meer dan 10 jaar in een zelfde land worden gesubsidieerd, zullen de NGO's zich moeten voegen naar de bepalingen van artikel 4, § 1, laatste alinea, ten laatste op 1 januari 2010.

Art. 12. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Brussel, 30 mei 2007.

A. DE DECKER

Bijlage I van het ministerieel besluit :

Lijst van landen waar projecten ontwikkeld kunnen worden
(artikel 9, 6° van het koninklijk besluit van 24 september 2006)

Een project kan worden ontwikkeld :

1. in een partnerland van de gouvernementele samenwerking;
2. in een land, waar het geheel van de actoren van de Belgische indirecte samenwerking gedurende het referentiejaar 2004 voor minstens 1 miljoen euro activiteiten hebben gefinancierd, te weten:

Bangladesh
Brazilië
Burkina Faso
Cambodja
China
Colombia
Cuba
Ivoorkust
Ethiopië
Filippijnen
Guatemala
Guinee
Kameroen
Haïti
India
Indonesië
Kenia
Madagascar
Nicaragua
El Salvador
Suriname
Zambia
Zimbabwe

Hierbij dient opgemerkt te worden dat erkende NGO's, waarvan het maatschappelijke doel, dat opgenomen is in de statuten, expliciet en exclusief voorziet om te werken in een land dat niet op hierboven vermelde lijst staat, vallen niet onder deze regel.

SERVICE PUBLIC FEDERAL MOBILITE ET TRANSPORTS

F. 2007 — 2427

[C - 2007/14162]

25 AVRIL 2007. — Arrêté royal fixant les conditions d'obtention des licences et qualifications civiles de pilote d'hélicoptères pour les pilotes d'hélicoptères des Forces armées belges

ALBERT II, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Vu la loi du 27 juin 1937 portant révision de la loi du 16 novembre 1919 relative à la réglementation de la navigation aérienne, notamment l'article 5, § 1er, modifié par la loi du 2 janvier 2001;

Vu l'arrêté ministériel du 22 juillet 1991 fixant les conditions auxquelles les porteurs de brevets de pilote militaire d'hélicoptères doivent satisfaire pour l'obtention des licences et qualifications civiles de pilote d'hélicoptères;

Considérant la Convention relative à l'aviation civile internationale, signée à Chicago le 7 décembre 1944 et approuvée par la loi du 30 avril 1947, notamment l'annexe 1re;

Vu l'association des gouvernements de région à l'élaboration du présent arrêté;

FEDERALE OVERHEIDSDIENST MOBILITEIT EN VERVOER

N. 2007 — 2427

[C - 2007/14162]

25 APRIL 2007. — Koninklijk besluit tot vaststelling van de voorwaarden voor het bekomen van burgerlijke vergunningen en bevoegdverklaringen van bestuurder van helikopters voor de helikopterpiloten van de Belgische Krijgsmacht

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 27 juni 1937 houdende herziening van de wet van 16 november 1919 betreffende de regeling der luchtvaart, inzonderheid op artikel 5, § 1, gewijzigd bij de wet van 2 januari 2001;

Gelet op het ministerieel besluit van 22 juli 1991 houdende vaststelling van de voorwaarden waaraan houders van militaire brevetten van bestuurder van helikopters dienen te voldoen voor het bekomen van burgerlijke vergunningen en bevoegdverklaringen van bestuurder van helikopters;

Overwegende op het Verdrag inzake de internationale burgerlijke luchtvaart, ondertekend te Chicago op 7 december 1944, en goedgekeurd bij de wet van 30 april 1947, inzonderheid op bijlage 1;

Gelet op de omstandigheid dat de gewestregeringen bij het ontwerpen van dit besluit betrokken zijn;

Vu l'avis du Conseil d'Etat n° 41.656/4, donné le 12 mars 2007;

Sur la proposition de Notre Ministre de la Mobilité,

Nous avons arrêté et arrêtons :

CHAPITRE Ier. — *Définitions et abréviations*

Article 1er. § 1er. Pour l'application du présent arrêté, il faut entendre par :

type d'aéronef : ensemble des aéronefs offrant des caractéristiques fondamentales identiques, y compris toutes les modifications, sauf celles qui entraînent un changement dans les caractéristiques de manoeuvre ou de vol, ou un complément de l'équipage de conduite;

catégorie d'aéronefs : classification des aéronefs selon des caractéristiques fondamentales spécifiées (par exemple : avion, hélicoptère, planeur, ballon libre);

avion : aérodyne muni d'un organe moteur et dont la sustentation en vol est assurée principalement par des réactions aérodynamiques sur des surfaces qui restent fixes dans des conditions données de vol;

hélicoptère : aérodyne dont la sustentation en vol est obtenue principalement par la réaction de l'air sur un ou plusieurs rotors qui tournent, entraînés par un organe moteur, autour d'axes sensiblement verticaux;

écoles d'aviation des Forces armées belges : toutes les écoles d'aviation exploitées par les Forces armées belges au sein du Ministère de la Défense ou les écoles d'aviation qui fournissent, à la demande des Forces armées belges, une partie ou la totalité de la formation à des pilotes d'hélicoptères des Forces armées belges en vue de l'obtention du brevet de pilote d'hélicoptère ou du brevet supérieur de pilote d'hélicoptère et/ou d'une qualification de pilote d'hélicoptères;

formation élémentaire de pilotage : formation de pilotage de base dispensée dans une école d'aviation des Forces armées belges qui enseigne à l'élève militaire les connaissances et l'aptitude à effectuer en tant que pilote commandant de bord d'un avion selon les règles de vol à vue, des départs et approches d'un aéroport, des navigations sur campagne, des exercices acrobatiques de base et les actions d'urgence nécessaires en cas de détresse;

formation de base pour le pilotage d'hélicoptère : formation de pilotage de base dispensée dans une école d'aviation des Forces armées belges qui enseigne à l'élève militaire les connaissances et l'aptitude à effectuer en tant que pilote commandant de bord d'hélicoptère selon les règles de vol à vue, des départs et approches d'un aéroport, des navigations sur campagne, des exercices acrobatiques de base et les actions d'urgence nécessaires en cas de détresse;

titulaire d'un brevet militaire belge de pilote d'hélicoptères : la personne qui :

a) a réussi au moins la formation élémentaire de pilotage et la formation de base au pilotage d'hélicoptères;

b) est en service actif et fait partie du personnel navigant breveté des Forces armées belges, ou a quitté depuis moins de trois ans le service actif comme membre du personnel navigant breveté des Forces armées belges;

titulaire du brevet supérieur de pilote d'hélicoptères : pilote ayant suivi une formation complète de pilote d'hélicoptère au sein des écoles d'aviation des Forces armées belges et qui est apte à piloter des hélicoptères mono- ou multimoteurs, mono- ou multipilotes;

examen complémentaire d'hélicoptère de transport des Forces armées belges : examen théorique présenté par le titulaire d'un brevet supérieur de pilote d'hélicoptère, qui a été breveté avant le 1er mars 2006, après achèvement d'une formation complémentaire organisée par les Forces armées belges en vue d'obtenir la connaissance théorique requise pour le pilotage en tant que pilote commandant de bord des hélicoptères multipilotes. L'examen complémentaire d'hélicoptère de transport des Forces armées belges est défini à l'annexe 2;

arrêté royal du 21 juin 2004 : arrêté royal du 21 juin 2004 réglementant les licences civiles de pilote d'hélicoptères;

arrêté royal du 10 janvier 2000 : arrêté royal du 10 janvier 2000 réglementant les licences civiles de pilote d'avions;

directeur-général : le directeur général de la Direction générale du Transport aérien.

§ 2. Les abréviations utilisées dans le présent arrêté reçoivent les significations suivantes :

Gelet op het advies van de Raad van State nr 41.656/4, gegeven op 12 maart 2007;

Op de voordracht van Onze Minister van Mobiliteit,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

HOOFDSTUK I. — *Definities en afkortingen*

Artikel 1. § 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder :

type van luchtvaartuig : groep van luchtvaartuigen met identieke fundamentele kenmerken, daarin begrepen alle wijzigingen, behalve diegene die een verandering van manoeuvre- of vliegkenmerken, of een toevoeging van leden van het stuurpersoneel tot gevolg hebben;

categorie van luchtvaartuigen : indeling van de luchtvaartuigen volgens de gespecificeerde fundamentele kenmerken (bijvoorbeeld : vliegtuig, helikopter, zweefvliegtuig, vrije ballon);

vliegtuig : aérodyne voorzien van een voortstuwingsinrichting, die zijn opwaartse draagkracht in de lucht hoofdzakelijk verkrijgt door aérodynamische krachten die worden uitgeoefend op vlakken welke gedurende eenzelfde vliegstand niet van stand veranderen;

helikopter : aérodyne die zijn opwaartse draagkracht in de lucht hoofdzakelijk verkrijgt door de reactie van de lucht op één of meerdere rotoren, die voortgetrokken door een voortstuwingsinrichting rond duidelijke verticale assen draaien;

vliegscholen van de Belgische Krijgsmacht : alle vliegscholen uitgebaat binnen het Ministerie van Landsverdediging door de Belgische Krijgsmacht of de vliegscholen die, op aanvraag van de Belgische Krijgsmacht, een deel of de hele opleiding tot het behalen van het brevet van helikopterbestuurder of het hoger brevet van helikopterbestuurder aan gebrevetteerde helikopterpiloten van de Krijgsmacht en/of van een bevoegdverklaring van helikopterbestuurder verstrekken;

elementaire vliegopleiding : basisvliegopleiding verstrekt in een vliegschool van de Belgische Krijgsmacht, die de militaire leerling de kennis en de vaardigheid bijbrengt om als gezagvoerder van een vliegtuig onder de zichtvliegvoorschriften vertrekken uit en naderingen op luchthavens, overlandnavigaties, acrobatische basisoefeningen en de nodige urgentiemaatregelen in geval van nood uit te voeren;

basisopleiding voor het besturen van helikopters : basisvliegopleiding verstrekt in een vliegschool van de Belgische Krijgsmacht, die de militaire leerling de kennis en de vaardigheid bijbrengt om als gezagvoerder van een helikopter onder de zichtvliegvoorschriften vertrekken uit en naderingen op luchthavens, overlandnavigaties, acrobatische basisoefeningen en de nodige urgentiemaatregelen in geval van nood uit te voeren;

houder van een Belgisch militair brevet van helikopterpiloot : de persoon die :

a) ten minste geslaagd is voor de elementaire vliegopleiding en voor de basisopleiding voor het besturen van helikopters;

b) in werkelijke dienst is en deel uitmaakt van het gebrevetteerde varend personeel van de Belgische Krijgsmacht, of sinds minder dan drie jaren de werkelijke dienst als lid van het gebrevetteerde varend personeel van de Belgische Krijgsmacht verlaten heeft;

houder van het hoger brevet van helikopterpiloot : piloot die een volledige opleiding tot bestuurder van helikopters heeft genoten in de vliegscholen van de Belgische Krijgsmacht en die bekwaam is in het besturen van één- of meermotorige, één- of meerpiloothelikopters;

complementair transporthelikopterexamen van de Belgische Krijgsmacht : theoretisch examen afgelegd door de houder van een hoger brevet van helikopterpiloot, die gebrevetteerd werd vóór 1 maart 2006, na het beëindigen van een door de Belgische Krijgsmacht georganiseerde complementaire opleiding met het oog op het verwerven van de theoretische kennis vereist voor het besturen als gezagvoerder van meerpiloothelikopters. Het complementair transporthelikopterexamen van de Belgische Krijgsmacht wordt gedefinieerd in bijlage 2;

koninklijk besluit van 21 juni 2004 : koninklijk besluit van 21 juni 2004 tot regeling van de burgerlijke vergunningen van bestuurder van helikopters;

koninklijk besluit van 10 januari 2000 : koninklijk besluit van 10 januari 2000 tot regeling van de burgerlijke vergunningen van bestuurder van vliegtuigen;

directeur-generaal : de directeur-generaal van het Directoraat-generaal Luchtvaart.

§ 2. De afkortingen die in dit besluit worden gebruikt, krijgen de volgende betekenissen :

JAR (Joint Aviation Regulations) : réglementation aérienne commune émise par les J.A.A. (Joint Aviation Authorities), l'organisme associé à la Conférence européenne de l'aviation civile (CEAC), ayant élaboré des arrangements pour coopérer au développement et à la mise en oeuvre de règles communes (codes JAR) dans tous les domaines relatifs à la sécurité des aéronefs et de leur exploitation;

JAR-FCL (JAR-Flight Crew Licensing) : règles communes élaborées par les J.A.A. dans le domaine des licences du personnel navigant;

PPL (H) : abréviation JAR-FCL pour la licence de pilote privé (hélicoptères);

CPL (H) : abréviation JAR-FCL pour la licence de pilote professionnel (d'hélicoptères);

IR (H) : abréviation JAR-FCL pour la qualification de vol aux instruments (d'hélicoptères);

ATPL (H) : abréviation JAR-FCL pour la licence de pilote de ligne (d'hélicoptères);

FI (H) : abréviation JAR-FCL pour la qualification d'instructeur de vol (d'hélicoptères);

MCC : abréviation JAR-FCL pour Multi-crew Cooperation, travail en équipage.

CHAPITRE II. — Généralités

Art. 2. Le présent arrêté a pour objet de déterminer les conditions d'obtention des licences et qualifications civiles de pilote d'hélicoptères par les titulaires de brevets militaires belges de pilote d'hélicoptères.

Les dispositions de l'arrêté royal du 21 juin 2004 auxquelles il n'est pas dérogé dans le présent arrêté, restent applicables aux titulaires d'un brevet militaire belge de pilote d'hélicoptères désireux d'obtenir, de revalider ou de renouveler une licence ou une qualification civile.

Art. 3. Aucune licence n'est délivrée sur base du présent arrêté à un requérant qui a été radié du personnel navigant breveté des Forces armées belges pour les raisons visées à l'article 23, 1°, à l'article 23, 2°, à l'article 25, 1° ou à l'article 25, 2° de l'arrêté royal du 13 mai 2004 relatif au personnel navigant des Forces armées.

Art. 4. Une licence n'est délivrée en application du présent arrêté qu'à condition que le requérant obtienne en même temps une qualification de type sur la licence civile de pilote d'hélicoptères.

Art. 5. A l'appui de toute demande de licence, le requérant produit une attestation mentionnant les conditions du présent arrêté auxquelles il répond pour obtenir une licence JAR-FCL de pilote d'hélicoptères et les qualifications y attenantes.

L'attestation, dont le modèle est fixé à l'annexe 1 reste valable :

1° durant trois ans à partir de la date d'émission si le requérant est en service actif à cette date;

2° si le requérant n'est plus en service actif, pendant trois ans après la date à laquelle il a quitté le service actif.

CHAPITRE III. — Licence de pilote privé (hélicoptères) - PPL (H)

Art. 6. Pour obtenir la licence de pilote privé d'hélicoptères - PPL (H), le requérant doit :

1° produire l'attestation visée à l'article 5 indiquant qu'il est titulaire au moins d'un brevet militaire belge de pilote d'hélicoptères;

2° justifier d'une expérience de vol de minimum quarante-cinq heures sur hélicoptères;

3° s'il a été breveté avant le 1er mars 2006 :

a) soit satisfaire à l'examen sur la matière de réglementation aérienne et des procédures ATC pour l'obtention d'au moins une PPL (H);

JAR (Joint Aviation Regulations) : gemeenschappelijke luchtvaartreggeving uitgegeven door de J.A.A. (Joint Aviation Authorities), het organisme dat verbonden is aan de Europese Conferentie voor de burgerluchtvaart (ECAC) en dat de regelingen heeft uitgewerkt om samen te werken aan de ontwikkeling en het in werking stellen van gemeenschappelijke regels (codes JAR) op alle domeinen die betrekking hebben op de veiligheid van de luchtvaartuigen en van hun exploitatie;

JAR-FCL (JAR-Flight Crew Licensing) : gemeenschappelijke regels die door de J.A.A. zijn uitgewerkt op het gebied van de vergunningen van het stuurpersoneel;

PPL (H) : JAR-FCL afkorting voor de vergunning van privaat bestuurder (helikopters);

CPL (H) : JAR-FCL afkorting voor de vergunning van beroepsbestuurder (helikopters);

IR (H) : JAR-FCL afkorting voor de bevoegdverklaring instrumentvliegen (helikopters);

ATPL (H) : JAR-FCL afkorting voor de vergunning van lijnbestuurder (helikopters);

FI (H) : JAR-FCL afkorting voor de bevoegdverklaring vlieg instructeur (helikopters);

MCC : JAR-FCL afkorting voor Multi-crew Cooperation, onderlinge samenwerking van de bemanning.

HOOFDSTUK II. — Algemeen

Art. 2. Dit besluit beoogt het vastleggen van de voorwaarden voor het bekomen van de burgerlijke vergunningen en bevoegdverklaringen van helikopterbestuurder door houders van Belgische militaire brevetten van helikopterpiloot.

De bepalingen van het koninklijk besluit van 21 juni 2004 waarvan niet wordt afgeweken door dit besluit, blijven van toepassing op de houders van een Belgisch militair brevet van helikopterpiloot die een burgerlijke vergunning of bevoegdverklaring willen krijgen, wederzijdig maken of hernieuwen.

Art. 3. Op grond van dit besluit wordt er geen enkele vergunning uitgereikt aan een aanvrager die geschrapt werd uit het gebrevetteerde varend personeel van de Belgische Krijgsmacht om de reden bepaald in artikel 23, 1°, artikel 23, 2°, artikel 25, 1° of artikel 25, 2° van het koninklijk besluit van 13 mei 2004 betreffende het varend personeel van de Krijgsmacht.

Art. 4. Er wordt geen vergunning uitgereikt in toepassing van dit besluit tenzij de aanvrager terzelfdertijd een type bevoegdverklaring verkrijgt op de burgerlijke vergunning van helikopterbestuurder.

Art. 5. Ter ondersteuning van elke aanvraag om een vergunning moet de aanvrager een attest voorleggen met vermelding van de voorwaarden van dit besluit waaraan hij beantwoordt voor het bekomen van een JAR-FCL vergunning van helikopterbestuurder en de bijbehorende bevoegdverklaringen.

Het attest, waarvan het model vastgelegd wordt in bijlage 1 blijft geldig :

1° gedurende drie jaren vanaf de datum van afgifte indien de aanvrager op die datum in werkelijke dienst is;

2° indien de aanvrager niet meer in werkelijke dienst is, gedurende drie jaren na de datum waarop hij de werkelijke dienst verlaten heeft.

HOOFDSTUK III

Vergunning van privaat bestuurder (helikopters) - PPL (H)

Art. 6. Om de vergunning van privaat bestuurder van helikopters - PPL (H) te verkrijgen, moet de aanvrager :

1° het attest bedoeld in artikel 5 voorleggen met de vermelding dat hij houder is van ten minste een Belgisch militair brevet van helikopterpiloot;

2° een vliegervaring van ten minste vijfenveertig vliegreuren op helikopters aantonen;

3° indien hij gebrevetteerd werd vóór 1 maart 2006 :

a) hetzij slagen voor het examen over de materie luchtvaartreglementering en ATC-procedures voor het bekomen van ten minste een PPL (H);

b) soit produire l'attestation visée à l'article 5 mentionnant qu'il a réussi les parties suivantes de l'examen complémentaire d'hélicoptère de transport des Forces armées belges :

- i) la partie 1;
- ii) au moins la matière réglementation aérienne et procédures de contrôle aérien de la partie 2;
- iii) au moins la matière réglementation aérienne et procédures de contrôle aérien de la partie 3;

4° s'il a été breveté après le 1er mars 2006, produire l'attestation visée à l'article 5 mentionnant la date de l'obtention du brevet;

5° être titulaire du certificat restreint de radiotéléphoniste délivré par le Ministre qui a les télégraphes et les téléphones dans ses attributions, ou par son délégué;

6° satisfaire aux conditions d'aptitude physique et mentale.

CHAPITRE IV

Licence de pilote professionnel (hélicoptères) - CPL (H)

Art. 7. Pour obtenir la licence de pilote professionnel d'hélicoptères – CPL (H), le requérant doit :

- 1° produire l'attestation visée à l'article 5 indiquant qu'il est titulaire du brevet supérieur de pilote d'hélicoptères;
- 2° justifier d'une expérience minimale de vol de cent quatre-vingt cinq heures sur hélicoptères;
- 3° s'il a été breveté avant le 1er mars 2006 :

a) soit produire l'attestation visée à l'article 5 mentionnant qu'il a réussi la partie 1 de l'examen complémentaire d'hélicoptère de transport des Forces armées belges et satisfaire à l'examen sur les matières de réglementation aérienne et des procédures ATC, de planification du vol et des prestations d'hélicoptères pour l'obtention d'au moins une CPL (H);

b) soit produire l'attestation visée à l'article 5 mentionnant qu'il a réussi les parties suivantes de l'examen complémentaire d'hélicoptère de transport des Forces armées belges :

- i) la partie 1;
- ii) au moins les matières réglementation aérienne et procédures de contrôle aérien ainsi que planification du vol et prestations d'avions de la partie 2;
- iii) au moins les matières réglementation aérienne et procédures de contrôle aérien, planification du vol et prestations d'hélicoptères de la partie 3;

4° s'il a été breveté après le 1er mars 2006, produire l'attestation visée à l'article 5 mentionnant la date de l'obtention du brevet;

5° être titulaire du certificat restreint de radiotéléphoniste délivré par le Ministre qui a les télégraphes et les téléphones dans ses attributions, ou par son délégué;

6° satisfaire aux conditions d'aptitude physique et mentale.

CHAPITRE V

Qualification de vol aux instruments (hélicoptères) - IR (H)

Art. 8. Pour obtenir la qualification de vol aux instruments sur hélicoptères – IR (H), le requérant doit :

1° produire l'attestation visée à l'article 5 indiquant qu'il est titulaire :

- a) du brevet supérieur de pilote d'hélicoptères;
- b) de la qualification de vol aux instruments sur, selon le cas :

- i) hélicoptères monomoteurs en opérations monopilotes;
- ii) hélicoptères multimoteurs en opérations monopilotes;
- iii) hélicoptères monomoteurs en opérations multipilotes;
- iv) hélicoptères multimoteurs en opérations multipilotes;

2° être titulaire d'au moins une licence valable de pilote privé d'hélicoptères permettant le vol de nuit, ou d'une licence valable de pilote professionnel d'hélicoptères;

3° justifier d'une expérience en vol telle que visée par l'arrêté royal du 21 juin 2004 pour l'obtention d'au moins une IR (H);

b) hetzij het attest bedoeld in artikel 5 voorleggen waarin vermeld wordt dat hij geslaagd is voor de volgende onderdelen van het complementaire transporthelikopterexamen van de Belgische Krijgsmacht :

- i) het deel 1;
- ii) ten minste de materie luchtvaartreglementering en procedures voor de luchtverkeerscontrole van het deel 2;
- iii) ten minste de materie luchtvaartreglementering en procedures voor de luchtverkeerscontrole van het deel 3;

4° indien hij gebrevetteerd werd na 1 maart 2006, het attest bedoeld in artikel 5 voorleggen met de vermelding van de datum waarop het brevet werd uitgereikt;

5° houder zijn van het beperkt bewijs van radiotelefonist, uitgereikt door de Minister tot wiens bevoegdheid de telegrafie en telefonie behoren, of diens gemachtigde;

6° voldoen aan de vereisten inzake lichaams- en geestesgeschiktheid.

HOOFDSTUK IV

Vergunning van beroepsbestuurder (helikopters) - CPL (H)

Art. 7. Om de vergunning van beroepsbestuurder van helikopters – CPL (H) te verkrijgen, moet de aanvrager :

- 1° het attest bedoeld in artikel 5 voorleggen met de vermelding dat hij houder is van het hoger brevet van helikopterpiloot;
- 2° een vliegervaring van ten minste honderd vijftientig vliegreuren op helikopters aantonen;
- 3° indien hij gebrevetteerd werd vóór 1 maart 2006 :

a) hetzij het attest bedoeld in artikel 5 voorleggen waarin vermeld wordt dat hij geslaagd is voor het deel 1 van het complementaire transporthelikopterexamen van de Belgische Krijgsmacht en slagen voor het examen over de materies luchtvaartreglementering en ATC-procedures, vluchtplanning en prestaties helikopters voor het bekomen van ten minste een CPL (H);

b) hetzij het attest bedoeld in artikel 5 voorleggen waarin vermeld wordt dat hij geslaagd is voor de volgende onderdelen van het complementaire transporthelikopterexamen van de Belgische Krijgsmacht :

- i) het deel 1;
- ii) ten minste de materies luchtvaartreglementering en procedures voor de luchtverkeerscontrole evenals vluchtplanning en prestaties van vliegtuigen van het deel 2;
- iii) ten minste de materies luchtvaartreglementering en procedures voor de luchtverkeerscontrole, vluchtplanning en prestaties van helikopters van het deel 3;

4° indien hij gebrevetteerd werd na 1 maart 2006, het attest bedoeld in artikel 5 voorleggen met de vermelding van de datum waarop het brevet werd uitgereikt;

5° houder zijn van het beperkt bewijs van radiotelefonist, uitgereikt door de Minister tot wiens bevoegdheid de telegrafie en telefonie behoren, of diens gemachtigde;

6° voldoen aan de vereisten inzake lichaams- en geestesgeschiktheid.

HOOFDSTUK V

Bevoegdverklaring voor instrumentvliegen (helikopters) - IR (H)

Art. 8. Om de bevoegdverklaring instrumentvliegen op helikopters – IR (H) te verkrijgen, moet de aanvrager :

- 1° het attest bedoeld in artikel 5 voorleggen met de vermelding dat hij houder is :
- a) van het hoger brevet van helikopterpiloot;
- b) van de bevoegdverklaring instrument-vliegen op, naargelang het geval :

- i) éénmotorige helikopters in éénpiloot-operaties;
- ii) meermotorige helikopters in éénpiloot-operaties;
- iii) éénmotorige helikopters in meerpiloot-operaties;
- iv) meermotorige helikopters in meerpiloot-operaties;

2° houder zijn van ten minste een geldige vergunning van privaatsbestuurder van helikopters die toelaat bij nacht te vliegen of van een geldige vergunning van beroepsbestuurder van helikopters;

3° een vliegervaring als bedoeld bij het koninklijk besluit van 21 juni 2004 voor het bekomen van ten minste een IR (H) aantonen;

4° avoir suivi une formation IR(H) complémentaire en vol d'au moins dix heures sur hélicoptères monopilotes ou multipilotes selon qu'il s'agit respectivement d'une IR (H) monopilote ou d'une IR (H) multipilotes. Cette formation complémentaire peut être remplacée par une formation suivie sous surveillance d'un instructeur militaire, à bord d'un hélicoptère militaire pour autant que l'hélicoptère soit doté des équipements adéquats pour le vol aux instruments;

5° s'il a été breveté avant le 1er mars 2006 :

a) soit produire l'attestation visée à l'article 5 mentionnant qu'il a réussi au minimum la partie 1 de l'examen complémentaire d'hélicoptère de transport des Forces armées belges et satisfaire à l'examen sur les matières de réglementation aérienne et des procédures ATC, de planification du vol et des prestations d'hélicoptères pour l'obtention d'au moins une IR (H);

b) soit produire l'attestation visée à l'article 5 mentionnant qu'il a réussi les parties suivantes de l'examen complémentaire d'hélicoptère de transport des Forces armées belges :

i) la partie 1;

ii) au moins les matières réglementation aérienne et procédures de contrôle aérien ainsi que planification du vol et prestations d'avions de la partie 2;

iii) au moins les matières réglementation aérienne et procédures de contrôle aérien, planification du vol et prestations d'hélicoptères de la partie 3;

6° s'il a été breveté après le 1er mars 2006, produire l'attestation visée à l'article 5 mentionnant la date de l'obtention du brevet;

7° satisfaire à l'épreuve d'aptitude visée par l'arrêté royal du 21 juin 2004 pour l'obtention d'au moins une IR (H). L'examen peut avoir lieu à bord d'un hélicoptère militaire, pour autant que l'hélicoptère soit doté des équipements adéquats pour le vol aux instruments.

CHAPITRE VI. — *Qualifications de type (hélicoptères)*

Art. 9. Pour obtenir sur la licence une qualification de type reprise au JAR-FCL, obtenue précédemment en service actif, le requérant doit produire l'attestation visée à l'article 5 indiquant qu'il est titulaire :

1° de la qualification de pilote ou copilote d'un type d'hélicoptères en usage dans les Forces armées belges, reprise au JAR-FCL, avec mention du type;

2° d'une attestation de réussite d'une formation au travail en équipage (MCC), s'il désire obtenir une qualification pour un type d'hélicoptère multipilote.

La qualification de type d'hélicoptères est inscrite sur la licence si le requérant satisfait aux conditions reprises à l'arrêté royal du 21 juin 2004 pour la revalidation ou le renouvellement de cette (ces) qualification(s).

CHAPITRE VII

Licence de pilote de ligne (hélicoptères) - ATPL (H)

Art. 10. Pour obtenir la licence de pilote de ligne d'hélicoptères - ATPL (H), le requérant doit :

1° produire l'attestation visée à l'article 5 indiquant qu'il :

a) est titulaire du brevet supérieur de pilote d'hélicoptères;

b) a effectué au moins mille cinq cent heures de vol en tant que pilote ou copilote d'aéronefs militaires; dont mille heures de vol sur hélicoptères;

c) est titulaire d'une attestation de réussite d'une formation de travail en équipage (MCC);

2° justifier d'une expérience de vol sur hélicoptères répondant au moins aux exigences minimales suivantes :

a) trois cent cinquante heures accomplies en opérations multipilotes sur des types d'hélicoptères certifiés pour un équipage minimal de conduite de 2 pilotes en IFR, conformément à la catégorie JAR/FAR 27 et 29 ou code équivalent, ou dans un hélicoptère devant être opéré par 2 pilotes selon la nécessité d'une mission militaire;

b) deux cent cinquante heures, soit en tant que pilote commandant de bord, soit au moins cent heures comme pilote commandant de bord et cent cinquante heures comme copilote exerçant les fonctions et responsabilités d'un pilote commandant de bord sous la surveillance du pilote commandant de bord;

4° een bijkomende IR (H) vliegopleiding van ten minste tien uren gevolgd hebben op éénpiloot of meerpiloot helikopters, naargelang het gaat om een éénpiloot IR (H) of een meerpiloot IR (H). Deze bijkomende opleiding kan vervangen worden door een opleiding onder toezicht van een militair instructeur, aan boord van een militaire helikopter, voorzover de helikopter adequaat is uitgerust voor instrumentvliegen;

5° indien hij gebrevetteerd werd vóór 1 maart 2006 :

a) hetzij het attest bedoeld in artikel 5 voorleggen waarin vermeld wordt dat hij geslaagd is voor het deel 1 van het complementaire transporthelikopterexamen van de Belgische Krijgsmacht en slagen voor het examen over de materies luchtvaartreglementering en ATC-procedures, vluchtplanning en prestaties van helikopters voor het bekomen van ten minste een IR (H);

b) hetzij het attest bedoeld in artikel 5 voorleggen waarin vermeld wordt dat hij geslaagd is voor de volgende onderdelen van het complementaire transporthelikopterexamen van de Belgische Krijgsmacht :

i) het deel 1;

ii) ten minste de materies luchtvaartreglementering en procedures voor de luchtverkeerscontrole evenals vluchtplanning en prestaties van vliegtuigen van het deel 2;

iii) ten minste de materies luchtvaartreglementering en procedures voor de luchtverkeerscontrole, vluchtplanning en prestaties van helikopters van het deel 3;

6° indien hij gebrevetteerd werd na 1 maart 2006, het attest bedoeld in artikel 5 voorleggen met de vermelding van de datum waarop het brevet werd uitgereikt;

7° slagen voor de vaardigheidstest bedoeld bij het koninklijk besluit van 21 juni 2004 voor het bekomen van ten minste een IR (H). Het examen mag uitgevoerd worden met een militaire helikopter voor zover de helikopter adequaat is uitgerust voor instrumentvliegen.

HOOFDSTUK VI. — *Type-bevoegdverklaringen (helikopters)*

Art. 9. Om een eerder in werkelijk dienst behaalde typebevoegdverklaring opgenomen in de JAR-FCL op de vergunning te bekomen, moet de aanvrager het attest bedoeld in artikel 5 voorleggen waaruit blijkt dat hij houder is :

1° van de bevoegdverklaring als bestuurder of medebestuurder van een in de Belgische Krijgsmacht gebruikt helikoptertype, opgenomen in de JAR-FCL, met vermelding van het type;

2° van een attest van slagen voor een opleidingscursus onderlinge samenwerking van de bemanning (MCC), indien hij een typebevoegdverklaring voor een meerpiloot helikopter wenst te bekomen.

De bevoegdverklaring voor een type van helikopter wordt op de vergunning ingeschreven indien de aanvrager voldoet aan de voorwaarden tot het wedergeldigmaken of het hernieuwen van deze bevoegdverklaring(en) hernomen in het koninklijk besluit van 21 juni 2004.

HOOFDSTUK VII

Vergunning van lijnbestuurder (helikopters) - ATPL (H)

Art. 10. Om de vergunning van lijnbestuurder van helikopters - ATPL (H) te bekomen, moet de aanvrager :

1° het attest bedoeld in artikel 5 voorleggen met de vermelding dat hij :

a) houder is van het hoger brevet van helikopterpiloot;

b) ten minste duizend vijfhonderd vlieguren heeft uitgevoerd als bestuurder of medebestuurder van militaire luchtvaartuigen, waarvan duizend vlieguren op helikopters;

c) houder is van een attest van slagen voor een opleiding onderlinge samenwerking van de bemanning (MCC);

2° een vliegervaring op helikopters aantonen die ten minste aan volgende minimumvereisten beantwoordt :

a) driehonderdvijftig uren uitgevoerd tijdens meerpiloot-operaties op helikoptertypes die gecertificeerd zijn voor een minimum stuurpersoneel van 2 piloten in IFR, overeenkomstig de categorie JAR/FAR 27 en 29 of gelijkwaardige code, of in een helikopter die moet bestuurd worden met 2 piloten door de noodzaak van een militaire missie;

b) tweehonderdvijftig uren, hetzij als gezagvoerder, hetzij ten minste honderd uren als gezagvoerder en honderdvijftig uren als medebestuurder die de functies en verantwoordelijkheden van een gezagvoerder uitoefent onder toezicht van de gezagvoerder;

c) deux cent heures de vol en campagne dont au moins cent heures comme pilote commandant de bord ou comme copilote exerçant les fonctions et les responsabilités d'un pilote commandant de bord sous la surveillance du pilote commandant de bord;

d) septante heures de vol aux instruments, dont un maximum de trente heures peuvent être du temps aux instruments au sol;

e) cent heures de vol de nuit en tant que pilote commandant de bord ou copilote;

3° s'il a été breveté avant le 1er mars 2006, produire l'attestation visée à l'article 5 mentionnant qu'il a réussi l'examen complémentaire d'hélicoptère de transport des Forces armées belges;

4° s'il a été breveté après le 1er mars 2006, produire l'attestation visée à l'article 5 mentionnant la date de l'obtention du brevet;

5° satisfaire à l'épreuve d'aptitude visée par l'arrêté royal du 21 juin 2004 pour l'obtention d'au moins une ATPL (H). La formation et l'épreuve d'aptitude peuvent être effectuées à bord d'un hélicoptère militaire belge d'un type certifié pour des opérations multipilotes en référant au JAR-FCL;

6° satisfaire aux conditions d'aptitude physique et mentale.

CHAPITRE VIII

Qualification d'instructeur de vol d'hélicoptères - FI (H)

Art. 11. Pour obtenir la qualification d'instructeur de vol d'hélicoptères - FI (H), le requérant doit :

1° produire l'attestation visée à l'article 5 indiquant qu'il est titulaire :

a) du brevet supérieur de pilote d'hélicoptères;

b) de la qualification "instructeur de pilotes d'hélicoptères";

2° détenir une licence valable pour le pilotage d'hélicoptères;

3° justifier d'une expérience en vol telle que visée par l'arrêté royal du 21 juin 2004 pour l'obtention d'au moins une FI (H);

4° satisfaire à l'épreuve d'aptitude visée par l'arrêté royal du 21 juin 2004 pour l'obtention d'au moins une FI (H).

CHAPITRE IX. — *Dispositions transitoire, abrogatoire et finale*

Art. 12. Les titulaires de brevets militaires de pilote d'hélicoptères qui avaient réussi, à la date d'entrée en vigueur du présent arrêté, l'examen de connaissances générales pour l'obtention de la licence de pilote professionnel et/ou de la qualification de vol aux instruments, visées à l'arrêté ministériel du 22 juillet 1991 fixant les conditions auxquelles les porteurs de brevets de pilote militaire d'hélicoptères doivent satisfaire pour l'obtention des licences et qualifications civiles de pilote d'hélicoptères, peuvent obtenir la licence ou la qualification pour laquelle ils ont réussi l'examen de connaissances générales jusqu'au 31 décembre 2007.

Art. 13. L'arrêté ministériel du 22 juillet 1991 fixant les conditions auxquelles les porteurs de brevets de pilote militaire d'hélicoptères doivent satisfaire pour l'obtention des licences et qualifications civiles de pilote d'hélicoptères est abrogé.

Art. 14. Notre Ministre qui a la Navigation aérienne dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Bruxelles, le 25 avril 2007.

ALBERT

Par le Roi :

Le Ministre de la Mobilité,
R. LANDUYT

c) tweehonderd uren overlandvluchten, waarvan ten minste honderd uren als gezagvoerder of als medebestuurder die de functies en verantwoordelijkheden van een gezagvoerder uitoefent onder toezicht van de gezagvoerder;

d) zeventig uren instrumentvliegen, waarvan maximum dertig uren tijd met instrumenten op de grond;

e) honderd uren vliegen bij nacht als gezagvoerder of als medebestuurder;

3° indien hij gebrevetteerd werd voor 1 maart 2006, het attest bedoeld in artikel 5 voorleggen waarin vermeld wordt dat hij geslaagd is voor het complementaire transporthelikopterexamen van de Belgische Krijgsmacht;

4° indien hij gebrevetteerd werd na 1 maart 2006, het attest bedoeld in artikel 5 voorleggen met de vermelding van de datum waarop het brevet werd uitgereikt;

5° slagen in de vaardigheidstest als bedoeld bij het koninklijk besluit van 21 juni 2004 voor het bekomen van ten minste een ATPL (H). De opleiding en de bekwaamheidsproef mogen afgelegd worden met een Belgische militaire helikopter gecertificeerd voor meerpiloot operaties met verwijzing naar de JAR-FCL;

6° voldoen aan de vereisten inzake lichaams- en geestesgeschiktheid.

HOOFDSTUK VIII

Bevoegdverklaring vlieginstructeur van helikopters - FI (H)

Art. 11. Om de bevoegdverklaring als vlieginstructeur van helikopters - FI (H) te verkrijgen, moet de aanvrager :

1° het attest bedoeld in artikel 5 voorleggen met de vermelding dat hij houder is :

a) van het hoger brevet van helikopterpiloot;

b) van de bevoegdverklaring "instructeur van helikopterbestuurders";

2° houder zijn van een geldige vergunning voor het besturen van helikopters;

3° een vliegervaring aantonen als bedoeld in het koninklijk besluit van 21 juni 2004 voor het bekomen van ten minste een FI (H);

4° slagen in de vaardigheidstest bedoeld in het koninklijk besluit van 21 juni 2004 voor het bekomen van ten minste een FI (H).

HOOFDSTUK IX. — *Overgangs-, opheffings- en slotbepaling*

Art. 12. De houders van militaire brevetten van helikopterpiloot die op de datum van het in voege treden van dit besluit geslaagd waren voor het examen over de algemene kennis tot het bekomen van de vergunning van beroepsbestuurder en/of van de bevoegdverklaring instrumentvliegen, bedoeld in het ministerieel besluit van 22 juli 1991 houdende vaststelling van de voorwaarden waaraan houders van militaire brevetten van bestuurder van helikopters dienen te voldoen voor het bekomen van burgerlijke vergunningen en bevoegdverklaringen van bestuurder van helikopters, kunnen de vergunning of de bevoegdverklaring waarvoor zij het examen algemene kennis slaagden nog behalen tot 31 december 2007.

Art. 13. Het ministerieel besluit van 22 juli 1991 houdende vaststelling van de voorwaarden waaraan houders van militaire brevetten van bestuurder van helikopters dienen te voldoen voor het bekomen van burgerlijke vergunningen en bevoegdverklaringen van bestuurder van helikopters wordt opgeheven.

Art. 14. Onze Minister bevoegd voor de Luchtvaart is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 25 april 2007.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Mobiliteit,
R. LANDUYT

Annexe 1re**ATTESTATION POUR L'OBTENTION DES LICENCES ET QUALIFICATIONS CIVILES
DE PILOTES D'HELICOPTERES PAR LES PILOTES D'HELICOPTERES DES FORCES ARMEES BELGES****1. Identification du requérant**

NOM (en caractères d'imprimerie) :			
Prénoms (en entier) :			
Numéro de matricule :		Date de naissance :	
Lieu de naissance (code postal, lieu, pays) :			
En service actif comme membre du personnel navigant depuis le : (1)			
A quitté le service actif comme membre du personnel navigant le : (1)			

2. Attestation

Le requérant susmentionné :

- 1° a réussi la formation de base de pilote d'hélicoptère; (1)
- 2° est titulaire du brevet supérieur de pilote d'hélicoptère; (1)
- 3° a effectué au moins 1.500 heures de vol en tant que pilote ou copilote d'aéronefs militaires, dont 1.000 heures de vol sur hélicoptères; (1)
- 4° est titulaire de la qualification de "vol aux instruments" sur, selon le cas :
 - i. hélicoptères monomoteurs en opérations monopilotes; (1)
 - ii. hélicoptères multimoteurs en opérations monopilotes; (1)
 - iii. hélicoptères monomoteurs en opérations multipilotes; (1)
 - iv. hélicoptères multimoteurs en opérations multipilotes; (1)
- 5° est titulaire de la qualification de type d'hélicoptère comme pilote sur; (2)
- 6° est titulaire de la qualification de type d'hélicoptère comme copilote sur; (2)
- 7° est titulaire de la qualification militaire "instructeur de pilotes d'hélicoptères"; (1)
- 8° a réussi la formation de travail en équipage (MCC); (1)
- 9° a réussi l'examen complémentaire d'hélicoptère de transport des Forces armées belges; (1)
- 10° a réussi les matières suivantes de l'examen complémentaire d'hélicoptère de transport des Forces armées belges :
 - i. l'examen d'intégration pilotes des Forces armées belges – partie 1 de l'examen complémentaire d'hélicoptère de transport des Forces armées belges; (1)
 - ii. la matière réglementation aérienne et procédures de contrôle aérien de la partie 2 de l'examen complémentaire d'hélicoptère de transport des Forces armées belges; (1)
 - iii. la matière planification du vol et prestations d'avions de la partie 2 de l'examen complémentaire d'hélicoptère de transport des Forces armées belges; (1)
 - iv. la matière réglementation aérienne et procédures de contrôle aérien de la partie 3 de l'examen complémentaire d'hélicoptère de transport des Forces armées belges; (1)
 - v. les matières planification du vol et prestations d'hélicoptères de la partie 3 de l'examen complémentaire d'hélicoptère de transport des Forces armées belges; (1)
- 11° a été breveté après le 1er mars 2006 (date du brevet :); (1)(2)
- 12° n' a pas été radié du personnel navigant breveté des Forces armées belges pour les raisons visées à l'article 23, 1°, à l'article 23, 2°, à l'article 25, 1°, ou à l'article 25, 2°, de l'arrêté royal du 13 mai 2004 relatif au personnel navigant des Forces armées.

3. Date et lieu de délivrance de la présente attestation :

(Identification et signature de l'autorité habilitée)

(1) Biffer les mentions inutiles

(2) A compléter selon le cas.

Bijlage 1

ATTEST VOOR HET BEKOMEN VAN BURGERLIJKE VERGUNNINGEN EN BEVOEGDVERKLARINGEN VAN HELIKOPTERBESTUURDER DOOR DE HELIKOPTERPILOTEN VAN DE BELGISCHE KRIJGSMACHT**1. Identificatie van de aanvrager**

NAAM (in drukletters) :			
Voornamen (voluit) :			
Stamboeknummer :		Geboortedatum :	
Geboorteplaats (postcode, plaats, land) :			
In werkelijke dienst als lid van het varend personeel sinds : (1)			
Heeft de werkelijke dienst als lid van het varend personeel verlaten op : (1)			

2. Attest

De voornoemde aanvrager :

- 1° is geslaagd voor de basishelikopteropleiding; (1)
- 2° is houder van het hoger brevet van helikopterpiloot; (1)
- 3° heeft ten minste 1.500 vliegingen uitgevoerd als bestuurder of medebestuurder van militaire luchtvaartuigen, waarvan 1000 vliegingen op helikopters; (1)
- 4° is houder van de bevoegdverklaring instrumentvliegen op, naargelang het geval :
 - i. éénmotorige helikopters in éénpiloot-operaties; (1)
 - ii. meermotorige helikopters in éénpiloot-operaties; (1)
 - iii. éénmotorige helikopters in meerpiloot-operaties; (1)
 - iv. meermotorige helikopters in meerpiloot-operaties; (1)
- 5° is houder van de typebevoegdverklaring van helikopter als bestuurder op; (2)
- 6° is houder van de typebevoegdverklaring van helikopter als medebestuurder op; (2)
- 7° is houder van de militaire bevoegdverklaring "instructeur van helikopterpiloot"; (1)
- 8° is geslaagd voor een opleiding onderlinge samenwerking van de bemanning (MCC); (1)
- 9° is geslaagd voor het complementaire transporthelikopterexamen van de Belgische Krijgsmacht; (1)
- 10° is geslaagd voor de volgende materies van het complementaire transporthelikopterexamen van de Belgische Krijgsmacht :
 - i. het integratie-examen piloten van de Belgische Krijgsmacht – deel 1 van het complementaire transport-helikopterexamen van de Belgische Krijgsmacht; (1)
 - ii. de materie luchtvaartreglementering en procedures voor de luchtverkeerscontrole van deel 2 van het complementaire transporthelikopterexamen van de Belgische Krijgsmacht; (1)
 - iii. de materie vluchtplanning en prestaties van vliegtuigen van deel 2 van het complementaire transport-helikopterexamen van de Belgische Krijgsmacht; (1)
 - iv. de materie luchtvaartreglementering en procedures voor de luchtverkeerscontrole van deel 3 van het complementaire transporthelikopterexamen van de Belgische Krijgsmacht; (1)
 - v. de materies vluchtplanning en prestaties van helikopters van deel 3 van het complementaire transport-helikopterexamen van de Belgische Krijgsmacht; (1) of
- 11° is gebrevetteerd na 1 maart 2006 (datum van het brevet); (1)(2)
- 12° is niet geschrapt uit het gebrevetteerde varend personeel van de Belgische Krijgsmacht om de reden bepaald in artikel 23, 1°, artikel 23, 2°, artikel 25, 1°, of artikel 25, 2° van het koninklijk besluit van 13 mei 2004 betreffende het varend personeel van de Krijgsmacht.

3. Datum en plaats van afgifte van het huidige attest :**(Identificatie en handtekening van de overheid)**

(1) De onnodige vermeldingen schrappen.

(2) Te vervullen naargelang het geval.

Vu pour être annexé à Notre arrêté du 25 avril 2007 fixant les conditions d'obtention des licences et qualifications civiles de pilote d'hélicoptères pour les pilotes d'hélicoptères des Forces armées belges.

ALBERT

Par le Roi :

Le Ministre de la Mobilité,
R. LANDUYT

Gezien om te worden gevoegd bij Ons besluit van 25 april 2007 tot vaststelling van de voorwaarden voor het bekomen van burgerlijke vergunningen en bevoegdverklaringen van bestuurder van helikopters door de helikopterpiloten van de Belgische Krijgsmacht.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Mobiliteit,
R. LANDUYT

Annexe 2

I. Pour être pris en considération, l'examen complémentaire d'hélicoptère de transport des Forces armées belges pour les pilotes militaires d'hélicoptères qui sont brevetés avant le 1er mars 2006, doit comprendre au moins les matières énumérées ci-après, réparties dans les parties suivantes :

1) l'examen d'intégration pilotes des Forces armées belges en vue d'obtenir la connaissance théorique requise à piloter les aéronefs en service au sein des Forces armées;

2) l'examen complémentaire de transport aérien des Forces armées belges en vue de piloter des avions certifiés conformes à la catégorie JAR/FAR 25 Transport et la catégorie JAR/FAR 23 Commuter;

3) l'examen de transition hélicoptère des Forces armées belges en vue d'acquérir les connaissances théoriques de toutes les matières de l'ATPL (H) qui n'ont pas été reprises dans l'ATPL (A) et qui sont exigées pour le pilotage des hélicoptères multipilotes en exploitation commerciale comme commandant de bord.

Ces matières sont présentées conformément aux normes déterminées pour l'obtention de la licence de pilote de ligne d'hélicoptères – ATPL (H) et de la licence de pilote d'avions – ATPL (A) :

*Partie 1*Les matières de l'examen d'intégration pilotes des Forces armées belges :

- a) Connaissance générale des aéronefs :
- Turboréacteurs;
 - Construction des moteurs;
 - Systèmes de propulsion;
 - Sources de puissance auxiliaires;
 - Calculateur de données anémométriques;
 - Systèmes de gestion du vol (FMS);
 - Systèmes automatiques de contrôle du vol;
 - Avertisseur de proximité du terrain (GPWS);
 - Système anti-collision (TCAS);
 - Enregistreur du domaine de vol;
 - Enregistreur des communications du poste de pilotage;
 - Instrumentation électronique (EFIS, EICAS, ECAM);
- b) Météorologie :
- Climatologie;
- c) Radionavigation :
- Système d'approche à micro-ondes (MLS);
 - Principes de base du radar;
 - Navigation en zone;
- d) Principes du vol :
- Aérodynamique transsonique;
 - Aérodynamique supersonique;
 - Stabilité;
 - Contrôle;
 - Limitations;
 - Hélices;
 - Mécanique du vol;

*Partie 2*Les matières de l'examen complémentaire de transport aérien des Forces armées belges :

- a) Réglementation aérienne et procédures de contrôle aérien;
- b) Connaissance générale des aéronefs : électricité;
- c) Planification du vol et prestations d'avions :
- Masse de l'avion et détermination du centre de gravité;
 - Performances des avions de classe de performance A;

Bijlage 2

I. Om in aanmerking te komen, moet het complementaire transport-helicopterexamen van de Belgische Krijgsmacht voor de militaire helikopterpiloten die gebrevetteerd werden voor 1 maart 2006, ten minste bestaan uit de hierna opgesomde materies onderverdeeld in de volgende delen :

1) het integratie-examen piloten van de Belgische Krijgsmacht met het oog op het verwerven van de theoretische kennis vereist voor alle bestuurders van luchtvaartuigen in dienst bij de Krijgsmacht;

2) het complementaire luchttransportexamen van de Belgische Krijgsmacht met het oog op het besturen van vliegtuigen gecertificeerd overeenkomstig de categorie JAR/FAR 25 Vervoer en de categorie JAR/FAR 23 Commuter;

3) het overstapexamen helikopter van de Belgische Krijgsmacht met het oog op het verwerven van de theoretische kennis omtrent alle materies uit de ATPL (H) die niet hernomen zijn in de ATPL (A) en die vereist worden voor het besturen als gezagvoerder van meerpiloot helikopters in commerciële exploitatie.

Deze materies worden afgelegd overeenkomstig de normen bepaald voor het behalen van de vergunning van lijnbestuurder van helikopters – ATPL (H) en van de vergunning van lijnbestuurder van vliegtuigen – ATPL (A) :

*Deel 1*Materies van het integratie-examen piloten van de Belgische Krijgsmacht :

- a) Algemene kennis van de luchtvaartuigen :
- Turboreactoren;
 - Motorconstructie;
 - Motorsystemen;
 - Hulpkrachtbronnen;
 - Air data computer;
 - Vluchtbeheerssysteem (FMS);
 - Automatische vluchtcontrolesysteem;
 - Grondnabijheidwaarschuwingssysteem (GPWS);
 - Anti-aanvaringssysteem (TCAS);
 - Vluchtgegevensrecorder;
 - Cockpitgesprekkenrecorder;
 - Elektronische instrumentatie (EFIS, EICAS, ECAM);
- b) Meteorologie :
- Climatologie;
- c) Radionavigatie :
- Microgolflandingssysteem (MLS);
 - Basisradarprincipes;
 - Zone-navigatie;
- d) Vluchtprincipes :
- Transsonische aërodynamica;
 - Supersonische aërodynamica;
 - Stabiliteit;
 - Controle;
 - Limieten;
 - Propellers;
 - Vluchtmechanica;

*Deel 2*Materies van het complementair luchttransport-examen van de Belgische Krijgsmacht :

- a) Luchtvaartreglementering en procedures voor de luchtverkeerscontrole;
- b) Algemene kennis van de luchtvaartuigen : Elektriciteit;
- c) Vluchtplanning en prestaties van vliegtuigen :
- Vliegtuigmassa en zwaartepuntsbepaling;
 - Vliegtuigprestaties voor vliegtuigen van prestatieklasse A;

- Préparation et suivi du vol;
- d) Prestations et limites humaines : psychologie aérienne élémentaire;
- e) Procédures opérationnelles;
- f) Principes de vol :
 - Perte de portance;
 - Moyens techniques pour augmenter C_{zmax} ;
 - Moyens techniques pour diminuer le ratio $C_z - C_x$ et augmenter la force d'entraînement;
 - La couche laminaire;
 - Les limitations aérodynamiques;
 - Les hélices.

Partie 3

Les matières de l'examen de transition hélicoptère :

- a) Réglementation aérienne et procédures de contrôle aérien : vols sur le territoire des Etats contractants (hélicoptère);
 - OACI Annexe 8 : navigabilité des aéronefs;
 - OACI Annexe 1re : licences du personnel naviguant;
 - OACI Annexe 2 : définitions essentielles, application des règles de l'air, réglementation générale;
 - Aéroports/héliports;
 - Aides visuelles à la navigation;
 - Services de secours et autres services;
- b) Connaissance générale des aéronefs (hélicoptère) :
 - Types de constructions;
 - Mise en oeuvre et contrôle du fonctionnement des propulseurs;
 - Puissance;
 - Equipement de flottaison de secours;
 - Cellules et systèmes d'hélicoptère;
- c) Instrumentation d'hélicoptère :
 - Le directeur de vol;
 - Le pilote automatique;
 - La protection du domaine de vol;
 - Systèmes pour l'augmentation de la stabilité;
 - Avertisseur survitesse/sousvitesse du rotor;
 - Tachymètre;
 - Jauge consommation;
 - Signification des secteurs colorés;
 - Instrumentation électronique;
 - Détection magnétique;
- d) Masse de l'hélicoptère et détermination du centre de gravité;
- e) Planification du vol (hélicoptère);
- f) Prestations d'hélicoptères;
- g) Procédures opérationnelles pour hélicoptères;
- h) Principes du vol pour hélicoptères.

II. Pour être pris en considération, le programme théorique de formation des Forces armées belges pour les pilotes militaires d'hélicoptères qui sont brevetés après le 1er mars 2006, doit dans son contenu être conforme aux normes fixées par l'arrêté royal du 10 janvier 2000 pour l'obtention de la licence de pilote de ligne d'avions, complétées avec les matières de l'arrêté royal du 21 juin 2004 pour l'obtention de la licence de pilote de ligne d'hélicoptères qui n'ont pas été repris dans le syllabus pour les pilotes d'avions (cours de transition). Les examens sur ces matières sont présentés devant l'autorité militaire conformément aux normes déterminées pour l'obtention de la licence de pilote de ligne d'avions ATPL (A) et d'hélicoptères - ATPL (H).

Vu pour être annexé à Notre arrêté du 25 avril 2007 fixant les conditions d'obtention des licences et qualifications civiles de pilote d'hélicoptères pour les pilotes d'hélicoptères des Forces armées belges.

ALBERT

Par le Roi :

Le Ministre de la Mobilité,
R. LANDUYT

- Planning en opvolging van de vlucht;
- d) Menselijke prestaties en beperkingen : Elementaire luchtvaartpsychologie;
- e) Operationele procedures;
- f) Vluchtprincipes :
 - Draagkrachtverlies;
 - Technische middelen voor de toename van C_{zmax} ;
 - Technische middelen voor de afname van de $C_z - C_x$ ratio en de toename van de sleepkracht;
 - De grenslaag;
 - De aérodynamische beperkingen;
 - De propellers.

Deel 3

Materies van het overstapexamen helikopter :

- a) Luchtvaartreglementering en procedures voor de luchtverkeerscontrole : vluchten over het territorium van de contracterende Staten (helikopter);
 - ICAO Annex 8 : luchtwaardigheid van de luchtvaartuigen;
 - ICAO Annex 1 : vergunningen van het stuurpersoneel;
 - ICAO Annex 2 : essentiële definities, toepassing van de luchtvaartregelgeving, algemene regelgeving;
 - Luchtvaartterreinen/helikopterhavens;
 - Visuele hulpmiddelen voor de navigatie;
 - Nood- en andere diensten;
- b) Algemene kennis van de luchtvaartuigen (helikopter) :
 - Soorten constructies;
 - Gebruik van en toezicht op de werking van de motoren;
 - Vermogen;
 - Drijfuitrustingen voor noodgevallen;
 - Cellen en systemen van helikopters;
- c) Helikopterinstrumentatie :
 - De flight director;
 - De automatische piloot;
 - De bescherming van het vluchtdomein;
 - Stabiliteitsbevorderende systemen;
 - Waarschuwing voor overtoerental/ondertoerental van de rotor;
 - Tachometer;
 - Verbruiksaanduiding;
 - Betekenis van de kleursectoren;
 - Elektronische instrumentatie;
 - Magnetische detectie;
- d) Helikopter massa en zwaartepuntsbepaling;
- e) Vluchtplanning; (helikopter);
- f) Prestaties van helikopters;
- g) Operationele procedures voor helikopters;
- h) Vluchtprincipes voor helikopters.

II. Om in aanmerking te komen, moet het theoretische vormingsprogramma van de Belgische Krijgsmacht voor de militaire helikopterpiloten die gebrevetteerd worden na 1 maart 2006, inhoudelijk conform zijn met de bepalingen van het koninklijk besluit van 10 januari 2000 voor het behalen van de vergunning van lijnbestuurder van vliegtuigen, aangevuld met die materies uit het koninklijk besluit van 21 juni 2004 voor het behalen van de vergunning van lijnbestuurder van helikopters welke niet in de syllabus voor de vliegtuigbestuurders hernomen werden (overstapcursus). De examens over deze materies worden afgelegd ten aanzien van de militaire overheid overeenkomstig de normen bepaald voor het behalen van de vergunning van lijnbestuurder van vliegtuigen ATPL (A) en helikopters - ATPL (H).

Gezien om te worden gevoegd bij Ons besluit van 25 april 2007 tot vaststelling van de voorwaarden voor het bekomen van burgerlijke vergunningen en bevoegdverklaringen van bestuurder van helikopters door de helikopterpiloten van de Belgische Krijgsmacht.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Mobiliteit,
R. LANDUYT